

Wet rechtsherstel box 3

Heeft u uw vermogen grotendeels als banktegoeden beschikbaar en/of is de som van uw spaartegoeden en beleggingen een bedrag (per persoon) van een a twee ton of meer, dan is het volgende wellicht voor u van belang. Het gaat hier om vermogen in box 3 dus niet om vermogen van uw eigens huis of in bijvoorbeeld een bedrijf.

In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel getiteld "*Wet rechtsherstel box 3*". Dit voorstel, ingediend als onderdeel van belastingplan 2023 is de regeringsreactie op twee recente uitspraken van de Hoge Raad. Deze zijn gedaan naar aanleiding van een bezwaarprocedure over de jaren 2017/18 aangespannen door 60 duizend belastingplichtigen. De plenaire behandeling van het wetsvoorstel staat gepland voor 7 november 2022.

Update 4 november 2022

Nadat het ministerie van financiën overlegd heeft met (o.a.) de hierna genoemde partijen (Bond voor Belastingbetalers en Consumentenbond), heeft de staatssecretaris voor Fiscaliteit en Belastingdienst een brief naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin kondigt hij aan een proces in gang te zetten dat uiteindelijk moet leiden tot een uitspraak van de Hoge Raad over het compenseren van alle belastingplichtigen, dus ook degenen die niet deel hebben genomen aan de eerdere massaal bezwaarprocedure.

De noodzaak om voor eind 2022 een verzoek om ambtshalve vermindering in te dienen teneinde de weg naar verdere juridische procedures open te houden vervalt daarmee. Om de druk op de ketel te houden is aanmelding bij bijvoorbeeld de [Consumentbond claimservice](#) nog steeds zinvol.

Achtergrond

Tot 2017 gold voor de belasting op vermogen een simpele regel. Verondersteld werd dat het hebben van een positief saldo aan spaarrekeningen en beleggingen een voordeel opleverde van 4% en dat na aftrek van het belastingvrije bedrag daarover een belasting van 30% geheven werd. Hoewel er natuurlijk gevallen waren waar het voordeel in de praktijk hoger of lager uitviel, wat natuurlijk bij elke forfaitaire methodiek kan gebeuren, was dit een juridisch geoorloofde methode.

In 2017 werd een nieuw systeem ingevoerd dat ervan uitging dat het voordeel op spaartegoeden en dat van beleggingen verschillend is en dat er een verschuiving in de verhouding sparen beleggen zou plaatsvinden bij stijging van het totale box 3 vermogen. Naarmate dat totaal stijgt werd verondersteld dat het aandeel beleggingen (met een hoger rendement) zou toenemen. En dat bleek in conflict met internationale verdragen en Europese wetgeving. Het zogeheten ongestoorde genot van bezit komt in het geding omdat de regeling vanaf 2017 als "zachte" dwang zou kunnen worden uitgelegd om hogere vermogens risicovoller te beleggen in plaats van veilig op een spaarrekening te houden.

Een groep van 60.000 mensen heeft hiertegen bezwaar gemaakt. Dit is doorgezet tot aan de Hoge Raad, die op 24 december 2021 hierover arrest heeft gewezen. Het bezwaar is toegewezen en op 20 mei heeft de Hoge Raad uitgesproken dat het eerdere arrest niet automatisch hoeft te leiden tot een ambtshalve vermindering voor alle belastingplichtigen, dus ook diegenen waarvan de aanslag definitief (onherroepelijk) was ten tijde van eerder genoemde Kerstarrest.

Dat betekende dat het aan de regering is om al dan niet rechtsherstel te bieden aan alle belastingplichtigen. De regering heeft besloten om dit rechtsherstel te beperken tot de groep bezwaarmakers. Dat leidt tot een nieuwe rechtsongelijkheid waartegen mogelijk weer een reeks juridische procedures gevoerd kunnen gaan worden.

Degenen die destijds geen bezwaar hebben gemaakt en alsnog overwegen dit toch te doen maken een kans mits voor 31 december 2022¹ bij de belastingdienst een verzoek tot ambtshalve vermindering wordt ingediend. Dit verzoek zal door de belastingdienst worden afgewezen, maar het houdt de weg open om een juridische procedure te starten

De oorspronkelijke bezwaarprocedure is gecoördineerd door de Bond voor Belastingbetalers. Die maakt zich nu op om weer een procesgang te onderzoeken en dit initiatief is inmiddels omarmd door de Consumentenbond.

De eerste stap is een verzoek aan de belastingdienst om ambtshalve vermindering. Dat is een eenvoudige brief die om voor het jaar 2017 nog effect te kunnen hebben voor 31 december 2022 moet zijn ingediend. Dit verzoek zal worden afgewezen, maar houdt in ieder geval de deur open voor verdere juridische stappen. Uiteraard is er een kans dat bij de plenaire behandeling van het belastingplan in de Tweede Kamer de regering gedwongen wordt het wetsvoorstel aan te passen waardoor de zin van een juridische procedure vervalst.

Wat te doen

De vraag voor velen die destijds niet hebben meegedaan met de eerdere massaal bezwaarprocedure kan dan zijn: is het de moeite waard. Daartoe zijn twee tools ontwikkeld.

Een waarmee via het raadplegen van een grafiek afgelezen kan worden of de nieuwe methodiek tot een lagere belasting zou leiden of niet. Een tweede methode is het invullen van de eigen gegevens in een downloadbare spreadsheet.

Verdere informatie

Op het internet is veel informatie te vinden over deze kwestie.

- De coördinator van de eerste procedure [Bond voor Belastingbetalers](#)
- Omarmd door de [Consumentenbond](#)
- [De HR uitspraak van 24 december 2021](#)
- [De HR uitspraak van 20 mei 2022](#)
- [Het regeringsbesluit als reactie op de Hoge Raad uitspraak](#)

¹ Deze uiterste datum geldt voor het belastingjaar 2017 omdat er een verjaringstermijn van vijf jaar van toepassing is.